



**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo
Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm XIX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96520)

usu. lega. & in l. 4. §. toties, ibiq; Ang. ff. de dñ. infec. Benedic. de Plüino in l. si quis seruo. ff. de manū. testa. Paul. de Cast. in l. reculare. §. titius, ubi est tex. notab. ff. ad trebell. qui hoc bene probat, dicitq; ibi Ang. tex. illū esse meliorem de iure: Bal. in l. p. eibus in pen. colu. in versū. sed quid si testator. C. de impub. & al. subtit. idē sequit Alex. in d. l. lucius in pen. col. & in d. l. ceterio in antepen. col. qui pro ea allegat, & inducit tex. in l. fin. C. de codicil. iuctis ibi no. p. Bar. in j. q. ubi si testator dixerit, volo testm valere iure testamēti, & codicillorū, dicit esse in electione haredis scripti venire ex illa dispositione, quā voluerit idēq; notat Bar. l. j. in 2. q. ff. de iure codicil. ¶ Contraria opinione plures doctores maximē auctoritatis sequuti fuerūt, videlicet, q. testator p. hęc verba plures in diuersis casibus substitutiones facere voluerit, vulgarem scilicet in casu suo, si hares nolit, vel non possit esse hares ante aditā hareditatē, pupillare, si filius impubes decesserit post aditā hareditatē in pupillari etate, & fideicommissariā, si hares decesserit post aditā hareditatē, & post pubertatē iuxta d. l. p. eibus neq; sit in electione substituti, ex qua velit admitti, sed illa locū habeat, quā casus attulerit, arg. d. l. 4. §. toties, & l. ita in prin. ff. de admin. tut. l. quod constitutū. ff. de testa. milit. c. indenatus de electio. in 6. ita voluit Ioan. de Imol. in d. l. ceterio, in d. l. lucius, & in d. c. raynuri in materia cōpendiose: idē voluit Cynus in d. l. p. eibus in materia cōpendiose in vers. qd si testator dicit sic & c. Raph. in d. l. ceterio, in d. l. reculare. §. titius, & in l. j. ff. de iure codicillo. & in l. si miles, q. destinauerat ff. de testa. milit. quoniam putandū nō est testatorē elegisse viā ad impugnandū sua iudicia, d. l. si miles, quasi velit dicere Raph. q. si fecerit vulgare, nō videtur voluisse facere in illum casum fideicommissariā, quā sibi inuicem repugnant, quia vna hareditatē non esse aditam requirit, altera vero cogit haredē adire, & restituere, & sic via ad vulgare impeditur. Potest etiam hęc ratio Raphael. aliter declarari, quia substitutus hares semper vellet capere, & venire potius ex pupillari substitutione, q. ex fideicommissariā, quando hares in pupillari etate decessisset, put hūc casum ēt testator considerauit: & sic nunquā, vel raro fideicommissariā locum haberet: quia verisimiliter semper substitutus potius p. pupillarem, quā p. fideicommissariā venire vellet: nā per pupillarem succederet vltius in bonis omnibus patris, & mris, & vnde cūq; ipsi pupillo quā sitis abiq; eo, q. mater, vel alius aliquam legitimam detraheret. c. si pater de testa. in 6. l. cohæredi. §. cum filia, & ibi docto. ff. de vul. & pup. At per fideicommissariā substitutus, in quē ēt iura actiue, & passiue transirent iuxta l. j. §. j. cum sequē. ff. ad trebell. solū caperet bona testatoris, & patris testantis cū diminutione, & detractione legitimæ debite iure naturæ, & trebellianicæ. d. §. cū filia, ibiq; doc. d. l. p. eibus, & d. c. raynurius. Vnde verisimiliter semper in casu, quo filius hares instituitur decesseret in pupillari etate, ipse substitutus eligeret velle succedere ex pupillari, & nō ex fideicommissariā propter euidētem, & maiorem vtilitatē, arg. eorū, quæ habentur in l. si ita in fin. cū gl. & in l. legato generaliter. ff. de leg. j. l. nūmis cū similit. ff. de lega. 3. Et quamuis contingere posset, q. quis ēt eligeret velle aliquo casu ex fideicō. succedere, certē casus ille nō debet in consideratione haberi, tanquam raro contingens arg. l. nam ad ea. ff. de legibus, & consequenter tenendo illam primam opinionem, q. ex mente testatoris esset in electione substituti, ex qua vellet substitutione succedere: profecto hic esset modus, p. quē testatoris iudiciū euerti posset illa parte, qua voluit ēt p. fideicō. debere, & posse succedere. Ergo secūda opinio Imolæ, & aliorum venior videt, illaq; sepe mihi magis placuit tanq. agor,

magisq; cōueniens, & proxima menti testantis, q. ferret per hanc substitutionē voluisse filium suum succedere in omnibus casibus, in quibus illius substitutus ruit, & non in vno, vel duobus tantis. Hanc opinionem sequitur Imol. Raph. & Romanus d. reculare. l. j. q. procedat, quādo fuisse facta substitutio vulgariter, & per fideicō. ut quia esset facta per hunc casum si facta esset substitutio per hęc verba substituo vulgariter, pupillariter, & per fideicommissariā, quibus etiam pupillariter posset substitui, si impuberibus per prædicta. Et hęc opinio Imolæ in d. §. iuris, mihiq; placet, tanq. opinio Imo. Dyni. Cyni. Rom. Raph. & aliorum, & præferim quia si in electione substituti vellet substitutione admitti, posset leg. aliam, & cōueniens, quādo essent plures substituti, q. res vellet venire per fideicō. aut per vulgare, hareditas adita non esset, alij per pupillare, ex eadē substitutione testatori in bonis testantis succederet, alij ipsi pupillo in omnibus bonis, cūq; q. sitis, & consequenter diuersimodē de cōm. q. substitutio admittitur cōtra. l. i. iure ff. de vulg. & pup. Ex quibus cōstat, q. mater posset disputare tenet. Sed quoniam cōuenientio est cum Bar. vt dicit Alex. in d. l. ceterio, l. cius, & in d. l. reculare, Arctin. & Mode in d. l. Corn. in cons. l. 3. §. in 3. vol. in 2. colu. Soan. in d. l. j. vol. in fin. §. colu. ideo illā nunc sequor, q. substitutione substituti, ex qua velit substitutione. ¶ Quare cū electa fuerit via fideicommissariā, sequitur Chrysostomus, q. est hares ab intellectu dñi hares, poterit ex psona illius detrahere legitimam debite naturæ, in qua Hercules grauari non potuit, dicit trebellianicam, quæ debetur ratione restitutionis sciendi post mortem Herculis, & sic diuersimodē, vt est tex. clarus, & in terminis d. c. rymus, de in c. rymaldus, ibiq; canonistæ omnes de hęc est mera veritas, & cū teporis angustia me non sputatione vt nō sinat, sine huic consultatione.

S V M M A R I V M.

- 1 Querelans fratris testamentum probare debet hereditatem vel fuisse infamem, vel libertum ingratum, vel eius patronum extitisse.
- 2 Et verē, ac propriē hęc probari debent.
- 3 Legitimē natus, & in patris potestate quis in dubio presumitur, & non spurius.
- 4 Querela inofficiosa aduersus fratris testamentum non locum tri spurio, & naturali, nec leui etiam infamia notatur.
- 5 Nec fratri in re aliqua instituto.
- 6 Filius legitimus, & non spurius presumitur natus ex matrimonio, & femina simul cohabitantibus, quamuis non probetur natus ex legitimo matrimonio, & quare non ita in patris testate presumatur num. 21.
- 7 Ubicumq; quis ad actum vt legitimus vocatur, talis presumitur, & contrarium dicens probare debet.
- 8 Haredem institutum, qui est in possessione, volens excludi, bet spurietatem probare.
- 9 Negatiua, quæ ē fundamētū intencionis agēis, debet ab agēte, & non a reo probari.
- 10 Presumptio est magis possibile honestum, q. possibile vitiosum.
- 11 Filium quem esse legitimum multis modis probatur.
- 12 Presumptio vna tollit aliam, pluresq; vincunt eam.
- 13 Actor vt obtineat, fundamentum sue intencionis clari, & probare debet.
- 14 Probatio presumptiua dicitur probatio dubia.
- 15 Nota patris filio non præiudicat in terminis l. fratres, C. de ficio. testa. Nec quoad successionem aliorū collateraliū, nec legiti.

[illegible]

ad fundāda intētiōe agēris, q se in spūritate fundaret in ceteris sup hac doctrina Alciati me remitto ad dicta aliorū cōsultentiū. ¶ Nō videtur ēt verū vnū, quod in dubijs pūppōnitur, videlicet q quāstio filiationis Ser Dominici veniat pūcipaliter in hoc iudicio, quoniā pūcipaliter agitur qrela inofficiōsi testamēti ad rūpendū fratris testm ex eo, q turpis psona fuerit hāres instituta, nō autē, q simpliciter institut fuerit spūrius, nisi incidēter ad pbandū turpitudinē psonae, & sic in cōsequentiā. Secūdo, q si verba libelli inspiciātur, in illo nō dicit expresse, nec pūcipaliter, q Ser Dominicus institut fuerit spūrius, & illegitime natus. ¶ Pūdictis ēt nō refregātur ea, q pūppōnūt Bar.in cōf.42. vīsa ingititione, & Corne.cōf.68. placet mihi, col.pen.lib.j. & cōf.204. & cōf.208. incip. quā quā lib.3. & scriben. maxime moder.in l. si emācipatū. C.de colla. & in l. post dotē in j.col. ff. solut. matrimo. q in dubio q s pūsumatur sui iuris, & paterfamilias, non autē filiūfam. & in patria potestate cōstitutus: Quoniā matrimoniū, à quo depēdet patria potestas, in dubio non pūsumitur, nisi probetur, cū sit qd factū, ergo similiter q s spūrius in dubio debet pūsumi, quoniā q sit legitimus, depēdet à matrimonio. l. filiū diffinimus. ff. de his, qui sunt sui, vel alie. iur. & l. quia semper. ff. de in ius voc. & hac per Alcia. in loco allegato: Illis enim facillime iudicio meo rēpōderi pōt: Primo, quod istud est arguere ex diuersis habentibus diuersam rationē, quoniā aliud est quārerere, an in dubio q s pūsumatur sui iuris, aliud, an pūsumatur spūrius, pūmō nō necessārio arguit delictū, fm verō sic, quia spūrius nasci non pōt, nisi ex illicito, & dānabili coitu, & in dubio delictū nō pūsumitur d. l. merito. ff. pro socio cū simil. supra allegatis. Sed q quis sit sui iuris, nō necessārio arguit delictū, cū possit dici sui iuris, vel propter mortē parentis, vel emācipatione iuribus vulgariibus: Secūdo, q quis pūsumatur sui iuris, prouenit ab eius contrario, quod esse nō pōt, nisi probato matrimonio legitime contracto, vt per scribentes in locis pūallegatis: Sed q quis pūsumatur legitimus, & sic non spūrius, non dependet necessārio à matrimonio, cū etiā ille, qui non probatur natus ex legitimo matrimonio, nō spūrius, sed legitimus cēscatur: Satis enim est pbare quē fuisse natū ex duobus simul cohabitātibus: q si istud non proficit dictis cohabitātibus ad probandū legitimū matrimoniū, tū prodest ex illis nato ad hoc, vt cēscātur legitimus, & nō spūrius, vt singulariter dixit Abb. in d. c. lator, quē ab aliquo reprobatū nō reperio. Et hac est subtilis inuestigatio, ad quā nō animaduertūt allegantes Bar. in d. cōf. & alios supra relatos: Quo verō ad alia, q in oppositū considerari possent, inspiciātur copiose deducta ab alijs excellentissimis aduocatis. Laus Deo.

S Y M M A R I V M.

1. Pueri expositi ad hospitale misericordie vulgariter nūcupatū bāstardiorū pprie spūrij dicunt, & vulgo cōcepti, & nu. 4. & 15. Etiam si hospitale in sui erectione nominetur hospitale misericordie num. 8. & 10.
2. Ac etiam si aliā dicerētur esse liberi, & ingenui, possentq; succedere, cōtrahere, & acquirere num. 11.
3. Et illis succedit hospitale.
4. Nec possunt etiam per subsequens matrimonium legitimari.
5. Tale vnumquodque est, quale à nominibus pūserim appellatiuis denominatur.
6. Et maxime à nominibus, quā ab euentu aliquo imponuntur.
7. Per nomina quidditates, & qualitates rerum dignoscuntur.
8. Propria & impropria significatione, aut appellatione rei alicuius currentibus, semper assumitur propria, & impropria omittit.
9. Nisi communis vsus loquendi esset contra propriam.
10. Spūrij, & vulgo concepti dicuntur ingenui, & liberi, & omni-

Consiliorum

- bus succedunt, praterquam patris.
- De libero, & ingenuo ad legitimam an argumētum pūcipale.
13. Apparere, id est pūsumi.
14. Pūsumptio iuris, & de iure fictiōi equiparatur, & de iure casum maxime in pūiudiciū tertij non extenditur.
15. Pueri ad hospitale expositi, aut idem spūrij vulgo pūsumuntur ab omnibus bastardi, & spūrij appellatur.
16. Argumentum à vulgari loquutione validum est.
17. Communis opinio equipollēt veritati, & plus est, quā dictione per tempus immemorabile sit hac communis opinio probandi in aduersariū.
18. Communis opinionis per longum tempus probatio non probandi in aduersariū.
19. Spūrij solū, & non legitimi plerumque, & communis hospitale exponuntur.
20. Pueri ex qua causa debent cēseri expositi ad hospitale.
21. Communiter accidit in dubio accidit, & verum est, ut atque pūsumitur, etiam in malo pūsumendo.
22. Argumentum à communiter accidentibus in materia pūm est valde vile.
23. Maxime si casus difficultatis pōnitis, et tūcūm dicitur.
24. Filium se alicuius esse dicens probare debet.
25. Natalium agnitio in probanda filiatione multum adest.
26. Denominatio, & demonstratio regulariter à pūsumptione cuius gētis nomine fieri solet.
27. Spūrius ille potius pūsumitur, quam legitimus, qui natus est filius animae, & vulgo allicio de causa.
28. Filiationem, & legitimitatem probare debet is, qui natus est quasi possessione filiationis alicuius, & matris cōtrarij pūsumptiones habet, secus si esset in quasi possessione filiationis.
29. Frater, & soror competit querela aduersus fratrem vel sororem propter aliquam infamiam heredis institui, & quā etiam non probato facto, ex quo infamia oritur.
30. Dos materna est filiorum, & in ea filij institui non possunt.
31. Legatum mihi factum de re mea propria, vel quāvis pūsumitur, non valet.
32. Filius institutus à patre in dotibus maternis, nulla de dōtibus, potest dicere testamentum nullum.
33. Frater, & soror querelare potest testamentum fratris vel sororis institutum personam turpem, vel aliquam nōtā maculam non solum vsq; ad legitimam, sed etiam vsq; ad turpitudinem, etiam si alias deberent habere solum legitimam, nō legitimam, aut certum quid solum relatum esset.
34. Et si cum turpi persona esset alia non turpis instituta, pūsumitur portione turpis competeret, locumq; haberet.
35. Testamentum rescindi per querelam inofficiōsi, & pūsumitur rescindi per querelam inofficiōsi, & per primam potest pūsumitur rescindi, per secundam autem in totum rumpitur.
36. Clausula codicillaris nihil operatur in testamento à fratre vel sorore qrela inofficiōsi impugnato pp turpē personā in eo institutam.

E P I T O M E.

SOROR instituta herede à fratre suo testamento dā puero suscepto ab hospitali cōmuniter nūcupato il spedale de Bastardini, illi tēstō nominādo filiam, & vulgariter allicio de causa, & sorori relicto matris, & iis, q aliā sibi debebant, q ex matris lo abiq; alia pbatōne spūritatis heredis instituta tota parte, in qua fuit institutus, possit querelam inofficiōsi tris testamentum inofficiōsum dicere, & rescindi, etiam si filius non turpis, nec aliqua infamione tus sit cum eo institutus; Et propter clausulam codicillarem nihil debeat restituere, demonstratur.

CONSILIVM XX.



ISA facti pūsentis specie, in qua pūsumitur fratrem in suo testamento redem sibi vniuersalem proprietatem instituisse quandam puerum institutum ab hospitali cōmuniter nūcupato il spedale de Bastardini.